

ESG reporting

jak pomáhá zvýšit hodnotu organizace?

Zpráva o environmentálních a sociálních aspektech podnikání a o způsobu jejich implementace do systému řízení firmy se stává zcela klíčovým nástrojem pro hodnocení udržitelnosti a sociální odpovědnosti firem. Investorům, zákazníkům, zaměstnancům i sousedícím komunitám pomáhá nefinanční reporting lépe pochopit, jak firma přistupuje k otázkám, jako je ochrana životního prostředí, spravedlivé zaměstnávání nebo udržitelné řízení celé organizace. ESG reporting se tím stává pro zaměstnavatele nejen morální volbou, ale hlavně businessovou nutností.

TEXT

LENKA SOVOVÁ - HR/D&I KONZULTANTKA,
ZAKLADATELKA NEZISKOVÉ ORGANIZACE HR
BRAINSTORMING
ALEXANDRA MÁRA PAUROVÁ - ADVOKÁTKA,
ZAKLADATELKA AK VIA IURIS
JAN ZÁVĚŠICKÝ - ESG KONZULTANT,
SPOLUJATEL ASITIS

E

Co report ESG zahrnuje

Že nevíte, co v sobě jednotlivá písmena E, S a G skrývají? Pojďme si je spolu nyní rozklíčovat.

„E“ znamená životní prostředí, z anglického „Environment“.

V celém ESG funguje komplexní, celostní pojetí hodnocení udržitelného fungování firem. Celému ESG totiž dominuje tzv. dvojí materialita, která hraje významnou roli v rámci ESG reportování. Zohledňuje vlivy finančních faktorů na udržitelnost společnosti (zvenčí dovnitř) a vlivy udržitelných faktorů na finanční fungování společnosti (jak firma ovlivňuje okolí zevnitř ven). Tento přístup zajišťuje komplexní pojetí reportingu a zohledňuje aspekty udržitelnosti, které mají vliv na podnikání a výkonnost společnosti právě z finančního hlediska.

V rámci „E“ se řeší hned pět oblastí: klimatická změna (zde jsou společně dva cíle v rámci taxonomie: zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se změně klimatu), znečištění životního prostředí (vody, půdy a vzduchu), vodní zdroje (vodní hospodářství), biodiverzita (včetně ekosystémových služeb) a pátou oblast tvoří využití zdrojů a cirkulární ekonomika.

„Výhodou českých firem bývá, že v rámci životního prostředí jsou často zvyklé respektovat přísné právní předpisy. ESG pro ně nepředstavuje hrozbu,

jen ze začátku relativně značnou práci navíc, která ale firmě a kolegům rychle přinese účelnou rekapitulaci a rozumné zamyšlení se zejména nad náklady a dopady aktivit firmy ve vztahu k životnímu prostředí,“ říká Jan Závěšický, který má v týmu ESG Partner odpovědnost za „E“.

Plnění požadavků nefinančního reportingu v oblasti životního prostředí je pro firmy jednou z nejjasněji uchopitelných příležitostí, protože se nejlépe vyjadřuje v penězích, pokud se firma chce a dokáže v dané oblasti zlepšovat. Může jít o energeticky úsporná opatření, výrobu energie z obnovitelných zdrojů, snižování nákladů za vodné a stočné, řešení odpadů v rámci ekologizace odpadového hospodářství, zefektivnění dopravy nebo rozvoj ekosystémových služeb. V poslední době se také firmy spojují se svým okolím více prakticky, dobrým příkladem je nastupující rozvoj komunitní energetiky.

S

Jak chápat sociální aspekt ESG

Písmeno „S“ (z anglického „social“) označuje sociální aspekt ESG a zaměřuje se na lidská práva, pracovní podmínky a spravedlivé zacházení vůči čtyřem zainteresovaným skupinám. Těmi jsou:

- **Zaměstnanci:** Zde je třeba zaměřit se na iniciativy vedoucí ke zlepšení pracovního prostředí, včetně spravedlivého odměňování, zajištění bezpečnosti a zdraví na pracovišti, podporu rovných příležitostí

a diverzity. V rámci „eskového“ reportingu je třeba se zabývat také flexibilitou na pracovišti, možnostmi profesního rozvoje a vzdělávání. Nezapomínejme rovněž na zapojení zaměstnanců do rozhodovacích procesů a na vytváření prostředí, které podporuje otevřený dialog a feedback.

- **Komunity:** V kontextu ESG jsou komunitami myšleny klíčové skupiny, které mohou být ovlivněny, nebo mohou ovlivnit, podnikání společnosti. Patří mezi ně geograficky nebo sociálně definované skupiny jako např. místní obyvatelstvo, sociálně znevýhodněné skupiny, malé a střední lokální podniky aj. Ve zkratce to pro firmu znamená investici do místního rozvoje, podporu lokálního hospodářství a minimalizaci negativního dopadu firemních aktivit.
- **Zákazníci:** Jedním z klíčových faktorů je etické chování a transparentnost ve vztahu k zákazníkům. To zahrnuje poskytování pravdivých informací o produktech a službách, zajištění jejich kvality a bezpečnosti a odpovědné a etické jednání v rámci zákaznické podpory.
- **Dodavatelé:** Zajištění etického a férového jednání je třeba vyžadovat také v dodavatelských řetězcích. Od svých dodavatelů bychom měli chtít dodržování stejných standardů, ať už se jedná o lidská práva, bezpečnost pracoviště nebo třeba zákaz nucené a dětské práce. Ověřme si, že provádějí pravidelné audity a ve svých organizacích zajišťují osvětu výše zmíněných témat.

„Sociální aspekt je lakmusovým papírkem toho, zda firmy skutečně staví na principech férového jednání a respektu k zaměstnancům a ostatním skupinám, na kterých jejich podnikání stojí,“ říká Lenka Sovová, HR/D&I konzultantka, zakladatelka neziskové organizace HR Brainstorming.

ESG reporting je nejen zrcadlem firemních hodnot, ale stává se jednou z hlavních proměnných při rozhodování investorů, zákazníků i stávajících a nových kolegů. Je nástrojem umožňujícím zvyšovat zisky i pomocníkem při zlepšování náboru a retence vašich zaměstnanců. V době rostoucího důrazu na udržitelnost a férové zaměstnávání je tak nutností pro každou organizaci, která si klade za cíl nejen prosperovat, ale také být hnací silou pozitivních změn v naší společnosti.

G

Oblast G znamená odpovědné řízení firmy

Třetí písmeno ve zkratce ESG – „G“ znamená governance. Do češtiny se překládá jako řízení nebo správa. Alexandra Mára Paurová, advokátka a certifikovaná manažerka udržitelnosti k tomu uvádí: „Ani jeden z překladů podle mého názoru není úplně výstižný. Za nejvýstižnější bych označila slovní spojení *odpovědné řízení firmy*. Odpovědné přitom nejen z hlediska ekonomických výsledků, ale i z hlediska udržitelného rozvoje firmy“.

Jakékoliv opatření přijaté v oblasti E a S je bez diskuse rozhodně chvályhodné. Máte změřenou uhlíkovou stopu a plán, jak ji budete v čase snižovat. Máte zmapované vztahy s komunitami a plán, jak je budete do budoucna

posilovat. Stanovili jste si za cíl hlídat dodržování vašich hodnot v dodavatelském řetězci. Ale jak a kam to všechno implementovat, aby se vaše cíle plány začaly efektivně uskutečňovat? Právě to se řeší v oblasti G.

Zásadní je udržitelný koncept podnikání

Veškerá tato funkční a faktická opatření, by totiž měla zapadat do celkového kontextu firemní kultury, chování podniku a způsobu jeho řízení. Pokud tedy firma udržitelnému konceptu nepřizpůsobí současně i svůj business model, nejedná se o opatření vedoucí k její firemní udržitelnosti ve smyslu ESG.

Prakticky jde v oblasti G o to, aby s implementací udržitelných opatření počítaly veškeré podnikové předpisy a politiky. Tento bod v sobě tedy zahrnuje řízení společnosti, které by mělo být odpovědné nejen z hlediska ekonomických (finančních) ukazatelů, ale i z hlediska trvale udržitelného rozvoje firmy.

Často zmiňovanými předpisy a politikami, které se v této oblasti řeší, jsou například etický kodex, směrnice na ochranu oznamovatelů (whistleblowing), směrnice o boji proti korupci, systém kontroly a řízení rizik a další.

Důležité je říci, že ESG nenadřazuje udržitelnost ekonomickému smyslu podnikání. Veškerá udržitelná opatření by měla být do firem implementována tak, aby nejen respektovala její primárně ekonomický účel, ale aby firmám v dlouhodobějším horizontu tento ekonomický účel pomáhala efektivněji naplňovat. /